

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Kannanotto kuntalakiesityksestä koskien luottamushenkilön asemaa

Kunnanhallituksen puheenjohtaja

Lakiesityksen mukaan kunnanhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista valmistelua, jota kunnanhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Kunnanhallituksen puheenjohtajan muista tehtävistä määrätään hallintosäännössä. Poliittisen valmistelun ja virkavastuulla tapahtuvan valmistelun ero tulisi määritellä laissa tai se tulisi ainakin käydä ilmi lain perusteluista. Poliittista valmistelua terminä ei mainita nykyisessä kuntalaissa eikä sitä ole myöskään oikeuskäytännössä käsitelty, joten sen sisällön määrittelemineen on tarpeen. Jos käsite jää lakiin, perusteluissa tulisi mainita, että poliittinen prosessi on virkamiesesityksen jälkeen tapahtuvaa päätöksenteon sujuvuuden varmistavaa toimintaa tai kaupungin strategiseen johtamiseen liittyvää toimintaa.

Lailla ei ole lainkaan tarpeen säätää siitä, kuka johtaa poliittista prosessia. Eri kunnissa on erilaisia toimivia poliittisen johdon malleja, joiden jatkaminen pitäisi mahdollistaa. Sana poliittinen valmistelu on muutoinkin epäselvä ja se pitäisi pystyä selkeästi määrittelemään, jos sellainen lakiin jää.

Päätömisien ja osa-aikaisen luottamushenkilön asema ja luottamushenkilön oikeus saada vapaata työstään (81 ja 82 §)

Pidämme hyvänä, että päätömisien luottamushenkilön asemasta säädetään laissa. Emme pidä kuitenkaan tarkoituksenmukaisena lakiesityksen perusteluissa mainittua mahdollisuutta ottaa päätömisia luottamushenkilöitä työajan ja työaikaseurannan piiriin. Em. järjestely olisi omiaan aiheuttamaan ongelmia mm. työajan seurannassa. Luottamushenkilön ajankäyttöä ei voi rinnastaa virka-aikana tapahtuvaan työhön. Suuri osa luottamushenkilön työstä tapahtuu virka-ajan ulkopuolella. Lähtökohtaisesti luottamushenkilöiden ja työntekijöiden velvollisuudet tulisi edelleen selkeästi erottaa toisistaan.

Katsomme muutoinkin, että kaikki rinnastukset viranhaltijaan tulisi poistaa laista. Laissa ei tulisi säätää oikeudesta vuosilomaan, perhevapaisiin taikka sairauslomaan vaan säädöksessä tulisi mainita, että sairaus tai perhevapaa vastaava tilanne ei estä päätömisien luottamushenkilön oikeutta palk-

15.9.2014

kioon. Laissa tulisi säätää siitä, että päätoimisena luottamushenkilönä toimiminen kerryttäisi työttömyysturvan edellyttämää työssäoloehdot.

Luottamushenkilöille on säädetty ehdoton oikeus saada vapaata työstä, mikäli poissaolosta on ilmoitettu työnantajalle 14 päivää ennen kokousta. Isoissa kaupungeissa erityisesti johtavat luottamushenkilöt joutuvat usein osallistumaan ylimääräisiin kokouksiin lyhyemmälläkin varoitusajalla. Tämän vuoksi ilmoitusaika tulisi säätää lyhyemmäksi.

Riikka Moilanen
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Oulun kaupunki

Sari Rautio
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Hämeenlinnan kaupunki

Ari Konttas
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Espoon kaupunki

Minna Arve
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Turun kaupunki